

Izhaja

vsak četrtek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilnik koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 4.—
» Nemčijo . . . » 5.—
» ostalo inozemstvo . . » 6.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 10 h.

Za oglašila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte po 20 h za 1 cm². Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravništvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravništvo lista »Mir« v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštno hran. račun št. 96.232.

Leto XXXV.

Celovec, 11. avgusta 1916.

Št. 32.

Casement — irski narodni mučenik.

Za Casementa se je potegoval razen papeža baje tudi predsednik Združenih držav Wilson. Ves svet je bil prepričan, da bo Casement pomiloščen. Zgodilo se je drugače, kakor smo že poročali: Dne 3. avgusta je bil obešen. Kaj je bil vzrok, da ni bil pomiloščen? Saj so vendar angleški listi sami že poročali, da bo pomiloščen, in celo angleški listi so po Casementovi usmrtitvi vlado napadali, da ni ravnala pametno. Trdi se, da kralj Jurij Casementa zato ni potrdil, ker Casement ni hotel prositi za pomiloščenje. Nekoliko prej, predno je bil Casement obešen, je baje kralj rekel, da bo pomiloštil Casementa, če ga bo prosil milosti. To bi bil Casement pač storil, ako bi ga ne bili vodili drugi nagibi. Brez dvoma je bil prepričan, da svoji irski domovini več koristi, če umrje kot irski narodni mučenik, kakor pa če ostane živ. Morda je bil pa tudi preponosen, da bi sprejel pomiloščenje od Angleške, katere poslanik mu je prej v tujini stregel po življenju. Casement je bil protestant. Dan pred usmrčenjem je želel vstopiti v katoliško cerkev, kar se je tudi zgodilo. Ko je prejel sv. popotnico, je noč mirno preстал. Ko so mu naznanili, kdaj bo usmrčen, se je vsedel za mizo in nepretrgoma pisal zgodovino irskega upora proti Angleški.

Sir Roger Casement je bil angleški generalni konzul. Angleška vlada je zelo cenila njegovo delovanje. Bil je inteligenten mož, ki je razkril spalne bolezni v Afriki, ki je izborno poznal notranjo Afriko in je kot generalni konzul večkrat razkril grozovitosti raznih belokožcev proti črncem in je tolikokrat pretresal obteženo vest omikanih narodov. Angleška vlada je priznala njegovo delovanje s tem, da mu je podelila viteštvo in ga odklikovala z mnogimi visokimi redovi in odlikovanji.

Casement pa ni bil mož, da bi bil vsled svojega ugleda pri angleški vladi in v skrbi za svojo bodočnost pozabil na svojo izmučeno irsko domovino in svoj irski narod, narod 500letnih trpinov.

Ko je dosegel višino svojega življenja, je ponudil svoji zatirani ožji domovini svoje velike du-

ševne zmožnosti, svoje premoženje in svoj ugled. Tedaj je seveda utionila njegova zvezda pri angleški vladi; začeli so ga sovražiti in preganjati. Casement se je odrekel vsem dostojanstvom in službam ter se je s tem večjo vnemo zavzel za irsko stvar. Znal je v svetu vzbujati zanimanje za razmere na Irskem, in s tem je zadel na najobčutljivejšo rano angleške vlade.

Ko je izbruhnila svetovna vojska, je kakor možati irski škof Limerick tudi Casement izjavil, da Irška s krivično vojsko, ki jo vodi angleška vlada proti centralnim državam, noče imeti nobenega opravka, ker to ni vojska Irske; Irška marveč pričakuje od zmage osrednjih držav svoje lastno osvobodjenje. Casement je napravil angleškemu nabiranju irskih prostovoljcev konec in se je nato podal v inozemstvo, v nevtralnno Skandinavijo in nato v Nemčijo. Angleška vlada je poslala za njim ovaduhe in morilce. Angleški poslanik Findlay v Kristianiji je najel morilca, da bi Angležem neprijetnega Casementa spravil s tega sveta. Nakana pa se ni posrečila.

Ko so se začeli na Irskem zarotniki puntati, je skušal priti Casement nazaj v svojo domovino, pa je prišel Angležem v roke.

Casement je ostal čudovito hladnokrvn. Hotel je zapustiti svojemu narodu občudujoč spomin na svoje narodno mučeništvo, ki naj bi Irce bodril k vztrajnosti in jih podžigal v boju zoper stoletne krivice. Umril je za svojo ožjo domovino z besedami: „Umrjem za svojo domovino. Naj živi Irška!“

Prve posledice Casementove usmrtitve so se že pokazale. Klub irskih poslancev, ki je bil prosil za Casementovo pomiloščenje, je sklenil, da izstopi iz vladne večine v angleškem državnem zboru. Na dan Casementove usmrtitve so se v Dublinu po vseh cerkvah zanj brale sv. maše in prišlo je do novih nemirov. Kak utis bo napravila Casementova usmrtitev v nevtralnih državah, kjer angleški agenti pripovedujejo, da se vojskujejo za svobodo narodov, doma pa Angleži pritiskajo mučeniški narod Ircev in v znak svobode obesijo njegovega voditelja.

Z objektivnega stališča se sicer Angležem ne da oporekati, če so usmrtili Casementa kot

veleizdajalca; imeli so zato pravico, toda če so ravnali pametno, je drugo vprašanje. Če bi bili Casementa pomiloštili, Ircev pa dali vrsko in narodno svobodo, bi ne imeli boljših privrženčev kakor med Irce. Je pa naša država že veliko modrejše ravnala, ko je starega grofa Andrassyja, puntarja iz l. 1848., obsodila l. 1850. na vešala, pozneje pa mu dala dovoljenje za povrnitev iz tujine. Postal je l. 1867. ogrski ministrski predsednik in je na berolinskem kongresu dosegel dovoljenje za zasedenje Bosne in Hercegovine.

Casement je vedel, zakaj ni hotel prositi za pomiloščenje.

Položaj.

Prestolonaslednik in gfm. Hindenburg vrhovna poveljnika.

Ko je bil nemški cesar na vzhodni fronti, se je v sporazumu z našim cesarjem vsled položaja, kakršnega je ustvarila splošna ruska ofenziva, napravila izprememba v poveljstvu. Pod generalom feldmaršalom Hindenburgom je bilo združenih več armadni skupin zaveznikov v enotno uporabo. To se je zgodilo po dogovoru obeh vrhovnih armadni vodstev. Od Tarnopola do sedmograške meje pa poveljuje našim in nemškim armadam na gališko-bukovinski fronti prestolonaslednik Karol Franc Jožef. Vest, da je imenovan za vrhovnega poveljnika tudi prestolonaslednik, je napolnila vsakega človeka v monarhiji z največjim veseljem. Čete, ki so zmagonosno prodirale pod njegovim vodstvom na Tirolskem, bodo še z večjo hlabrostjo šle v boj. Njegove armade so pokazale takoj tudi uspeh. V Karpatih so naše čete potisnile Ruse nazaj, zavzele postojanke na višinah vzhodno od Jablonice, pri Vorohti v zgornji Prutovi dolini in zapadno od Tartarova. Dne 7. t. m. so ujeli tam 1000 Rusov in zaplenili štiri strojne puške, prej pa dva topova. Na obeh straneh Delatina Rusi besno napadajo, pa so čete generalnega polkovnika pl. Kövessa vse številne napade odbile. Med Otinijo in Tlumačem je sovražnik napadel v velikih masah; nemški oddelek pri Tlumaču je bil pomaknjen nazaj v pri-

Podlistek.

Slovaški duhovnik iz Vacova.

(Resnična dogodba. Iz slovaščine prevedel Podravski.)

Čudna je bila naša družba v državni ječi v Vacovu. V dvobojih, sicer nekrvavih, smo opraskali ljudi, in sedaj je bilo naše veliko veselje, da smo za dva, tri tedne prišli semkaj, v to majhno žolto hišo, da preživimo nekoliko moderne romantike in da smo se potem v martirskem omnibusu mogli vrniti domov.

Naša družba je ves dan kadila pod zelenimi akacijami nizkega dvorišča. Ponavljam, od sedme ure zjutraj pa do časa, ko so nas zaprli, do sedme zvečer, smo kadili ves dan. Čibuk, smotka, cigareta, pa še nargile nismo ves dan vrgli iz ust. Kadar smo govorili, bil je to pravi krič; predmet naših razgovorov je bil naše občevanje z ženskami in moškimi. Kot nezaslišan kontrast z nami je bil tu zaprt nekdo, ki nikdar ni kadil, nikdar ni govoril glasno, krotek, star slovaški župnik. Mirno je prenašal našo neznosljivo bližino. Baje radi nekakšnega puntanja je bil zaprt na dalje časa. Velečastiti gospod je v svoji ječi nosil dolgo, sivo suknjo. Sicer pa je bila siva tudi njegova majhna glava, sive brkice na njegovi bradi — lice ne lepo. Nisem mogel verjeti, da bi ta tihi stavec, ki ni povzročil nič žalega niti muhi, bil kak bolj nevaren človek nego smo mi, kak politični agitator. Ves dolgi čas je prebil s čitanjem brevirja in ker je bil ravno post, je cele tri tedne prebil ob kruhu in vodi. Mi še nismo videli takšnega asketa ter nam je bil zelo zabaven človek. Držal se je tako,

kakor da tega ne bi vedel. Med tem ko smo mi prebili po cele dneve na dvorišču, je on le poredkoma stopil iz svoje celice. Staro njegovo glavo smo večinoma videli le skozi mrežo — sklonjeno nad brevirjem.

Nekega dne mi je moj knjigar napravil veselje; poslal mi je zvezek novih knjig. Imel bom vsaj vzrok, da ne bom več toliko kuril. Kajti časih sem že zapazil na sebi simptome, da sem zastrupljen z nikotinom. Med knjigami je bil tudi tenek zvezek, meni že znan, poljudno predavanje Büchnerja. V tem snopiču je sloveči materijalist zagnrl vsebino svojih večjih del, češ, da ni Boga. Ta teorija, zlasti tako oluskana, mora zares vplivati na verujočega človeka, ki še ni poznal spisov tega nemškega ateista. Pa sem naumil, da poizkusim ta učinek na prihodnjem mediju, na velečastitem gospodu župniku. Ko bi se bila bomba razpočila v njegovi celici, ne bil bi se on tega manj ustrašil.

Nisem se motil. Velečastiti gospod je čital zvezčič komaj za četrt ure, za pol ure, in že je pridiral iz svoje celice, kakor bi gorelo nad njim. „Strašna reč!“ je klical, mahajoč z eno roko, v drugi pa držeč brezbožno pismo — daleč proč od sebe.

„Blasfemija, sacrilegium! Podlost! Zločinec ga je pisal, zločinec mu verjame!“

„Odpustite, velečastiti gospod, temu veruje na milijone ljudi, med drugimi tudi jaz.“

„Izgnubljeni, nesrečni reveži! je klical duhovnik, malone jokaje.“

„Ne toliko, kakor si vi mislite!“ sem dejal s hladno resignacijo. Mi tudi imamo Boga, samo da mu je drugače ime: čast.“

(Konec prihodnjič.)

Dr. Anton Breznik:

Slovenska slovnica za srednje šole.

Velja trdo vezana 3 krone 60 vin.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja je založila in natisnila novo „Slovensko slovnico“ za srednje šole. Slovnico, ki obsega 273+(3) strani, je spisal slovenski jezikoslovec — duhovnik dr. Anton Breznik, ki je profesor jezikoslovja na škofovi gimnaziji v Št. Vidu nad Ljubljano. Pisatelj, dasi še mlad, je v slavističnih krogih priznan strokovnjak-slovnicař. — Poglejmo na kratko, v čem se kaže napredek dr. Breznikove slovnice.

Prvi napredek se kaže zlasti v tem, da dr. Breznikova slovnica ne podaja več samo formalno stran jezika, t. j. oblike in rabo oblik, ampak nas uvaja tudi v ustroj jezika, v njega življenje, preteklost itd., skratka v zgodovino jezika. Ta jezikovno-zgodovinski princip je uveljavljen v vseh delih slovnice, prav posebno pa v debloslovju, ki nam kaže zgodovino besed po obliki in po vsebini. S tem se je ta slovnica povzpela na isto višino, na kateri se nahajajo nemške srednješolske slovnice, ki so zdaj v rabi: Tschinkel-Willomitzer (15. izdaja), Wiesner, Nagl itd.

V posameznih delih slovnice opažamo nove rezultate, ki jih je dognalo novejšje jezikoslovje. Skrbno so uporabljani Škrabčevi (na platnicah „Cvetja“), Valjavčevi (v „Radu jugoslovanske Akademije“ v Zagrebu) in Breznikovi (Archiv für slav. Philologie, 32. Band) rezultati v naglasu. Dalje je pisatelj uporabil znamenite Škrabčeve in Štrekljeve rezul-

pravljeno drugo črto, vsi drugi napadi so bili odbiti.

Silno hudo je napadal sovražnik južno od Brodov, ob reki Seret, in sicer zapadno od mesta Zalošče in pri Vertelki. V osemdnevni bitki so Rusi napredovali tu le za 3 km na globoko, južno od Vertelke so bili vrženi celo nazaj na levi breg Sereta. Pri tem je bilo ujetih 700 Rusov in pet strojnih pušk zaplenjenih.

Ob cesti Luck—Vlodimir—Volinski so se pri Torčinu vneli večji boji, v katerih so bili Rusi dosedaj odbiti.

Lahi so zopet obstreljevali Gorico. Po petnajstmesečni, sijajni borbi so naši zapustili goriške utrde na zapadnem bregu Soče, da se obvarujejo pred vedno obnovljenimi ljutimi napadi sovražnika izgub. V teh bojih so naši ujeli 2932 Lahov, med temi 72 oficirjev. Hudi boji so tudi na Dobrdobski planoti, na Vrhu sv. Mihaela in pri Sv. Martinu. Na tirolski in koroški fronti mestoma živahnější artiljerijski boji.

Na francoski fronti se boji na črti Tiepval, severno, in Estrées, južno od Somme, nadaljujejo. Zdi pa se, da je velika angleško-francoska ofenziva prešla v manjše, krajevne boje, ki se vrše pri Pozieres, pri Bazentin-Le Petit, južno od Maurepas, severno od dvora Monacu (ob Sommi severno od Feullères), pri Estrées in Soyecourt. Ob reki Maas se vršijo vzhodno od Verduna neprestano vroči boji. Severozapadno, zapadno in južozapadno od prejšnje utrde Thiaumont so se sovražni napadi izjalovili.

Na balkanskem bojišču pri Ljumici boji predstraž.

Laški letalci nad Reko.

Reka, 5. avgusta 1916.

Najprej pač „Miru“, t. j. vsem njegovim bralcem in bralkam, posebno prevajalskim, stotere pozdrave! Morda Vas bo zanimal oni slučaj dne 1. avgusta t. l. Evo vam kratkega popisa!

Bilo je ob 1/2 9. uri dopoldne, ko prihiti k nam

vojak in javi, da se telefonično javlja italijanski zrakoplov. Nismo se zmenili za to. A trenotek zatem završi in tam v daljavi za Učko se vidi velika ptica — zrakoplov. Gledali smo in se divili veliki brzini. Polagoma smo se spravili v bližnji gozd in gledali od tu. Nekdo vikne: drugi — tretji zrakoplov! In glej, eden za drugim so prišli kakor gladni jastrebi. Pravijo, da jih je bilo sedem. V tem trenotku završi kot zahrešči vlak in pokne — zakriči: „Decken! Bombe!“ In zopet isto in zopet bomba in zopet in zopet. Bajce okrog petdeset jih je vrglo vseh sedmero; največ v neko tvornico. Mi smo bili dobro skriti

Grozno so pokali šrapneli in strojne puške; sikaje se je dvignil šrapnel v zrak, se razpočil in — bil je lep dan — razpršil se ter stvoril mal oblaček. Tako nekako ob 1/2 10. uri se dvigne naš hidroplan — vodil ga je linijski poročnik Banfield — ter otvori ogenj na enega laških aeroplanov. Boriti se je imel on sam proti vsem. Lahko si vsak misli, kako zanimiv je tak boj v zračnih višinah (2700 m).

tate iz glasoslovja; oblikoslovje bazira na sedanji faktučni pravopisni rabi. — Pri rabi časov je profesor Breznik sprejel znamenite Škrabčeve rezultate (v „Cvetju“ in Arhivu: „Über den Gebrauch der perfekt. und imperfektiv. Verben im Sloven.“ 25. Band).

Skladnja sloni na splošno sprejeti Kernovi teoriji o stavku in je kratka, močno okrajšana v primeri s prejšnjimi slovnici. Izbira tvarine in obseg skladnje se naslanja na Tschinkel-Willomitzerjevo gramatiko (15. izdaja).

Ker je po naziranju novjših slovnicearjev (Nagl, Tschinkel) slovnica tudi potrebna v višji gimnaziji (cf. Geleitwort prof. Tschinkeln: „Dieses Lehrbuch (wird) nicht nur in den unteren, sondern auch in den oberen Klassen der Mittelschulen und der verwandten Lehranstalten verwendet!“), zato je glasoslovje, ki spada v celoti v višjo gimnazijo, obdelano na širši t. j. na bolj težki podlagi. Kar je predmet nižjih razredov (oblikoslovje, sintaksa), je obdelano bolj preprosto in lahko.

Dr. Breznikova slovenska slovnica ustreza, lahko rečemo, vsem modernim jezikoslovnim zahtevam. Kritiki-slovnicearji so se doslej prav pohvalno izrazili o dr. Breznikovi slovnici (gl. „Čas“, letnik X, zv. 4. — „Zvon“ 1916, št. 6.) — Slovensko šolstvo je z dr. Breznikovo slovnico napravilo velik korak do nove izpopolnitve in je stopilo v novo moderno „jezikoslovno“ dobo. — Vsem, ki se zanimajo za slovenski jezik in govorico, knjigo toplo priporočamo, ker nova slovenska slovnica ni vredna samo pozornega branja, ampak tudi študiranja.

Grammaticus.

A padale so bombe in prasketale so puške, da nismo mogli dalje opazovati boja v zračnih višinah. Videli smo le še to, da je naš hidroplan izginil in potem je naenkrat zaplul kakih 8 m nad našimi glavami italijanski zrakoplov tja na večbališče in zopet nazaj. Vsak si lahko misli, da nas je to presneto presenetilo, ko smo tako blizu sebe videli one barve: zeleno, belo, rdečo! In ko je plul zrakoplov drugič čez naše glave, je viknil „Decken! Sada bude bacil bombe na nas!“ In v resnici se je zavrtel nad nami, a takoj nato je tresnil s hruščem kakih 10 m od nas v gozd, da so pokali in padali bori.

Nam se ni zgodilo ničesar. Nasprotno, trenotek pozneje smo planili s kričočim „urà“ nanj, da sta poročnik in korporal kot vkovana stala. Pozneje nam je poročnik priznal, da je imel namen, s strojno puško — imel je dve in še tri bombe — tako dolgo streljati, dokler ne bi spustil zrakoplova v zrak. No, rešili smo ga posla in smo okupirali zrakoplov ter zarobili poročnika in korporala. Zrakoplov je bil prestreljen — krogla iz Banfieldove strojne puške je prevrtala posodo z bencinom in ubila korporala-vodjo.

Opoldne sta se še vrnili dva zrakoplova in sta vrgla tri bombe.

Pozdrave! Radimirov.

Naše uradno poročilo o napadu italijanskih letalcev na Reko pravi: Dne 1. avgusta ob pol 8. uri zjutraj je vdrlo brodoge 14 italijanskih velikih bojnih letal preko Pirana v Istro. Linijski poročnik Banfield se je dvignil v Trstu s svojim hidroplanom, zasledoval brodoge čez vso Istro, dosegel jedro, 7 „Capronijev“, nad Reko v višini 2700 metrov ter sestrelil eno veliko bojno letalo. Voditelj je mrtev, dva opazovalca sta ujeta. Banfield in njegovo letalo sta ostala nepoškodovana. Brodovno poveljstvo.

O tem napadu se brzojavlja „Pester Lloyd“ z Reke: Pri letalskem napadu 1. t. m. se je posrečilo pobočniku linijske ladje Banfieldu, da je uničil italijansko Caproni-letalo št. 33. Oba opazovalca sta ujeta, voditelja je ubila krogla iz Banfieldove strojne puške. Bil je korporal italijanskega letalskega bataljona. Pogreba 3. t. m. so se udeležila odposlanstva vseh čet na Reki in vojaških zavodov. Za krsto sta stopala oba ujeta tovariša pokojnika. Častna kompanija ja oddala salvo, vojaški duhovnik je blagoslovil krsto.

Poroča se dalje: Ne more se točno povedati, koliko bomb je bilo vrženih, ker jih je mnogo padlo v morje, sodi se pa, da jih je padlo okoli 100. Posebno so zrakoplovi metali bombe na industrijalna podjetja in železniške konstrukcije. Vojaških objektov ni zadela velika škoda, civilne zgradbe so več trpele, bilo je človeških žrtev.

Raznoterosti iz vojne.

Kako se tolažijo Angleži.

London. (Reuter.) Povodom dneva druge vojne obletnice je ministrski predsednik Asquith poslal svojim volilcem sledeče poročilo: Vstopamo v tretje vojno leto z vedno rastočim zaupanjem v konečni uspeh stvari zaveznikov in z odločnostjo, potrjeno z vsakim novim vzgledom nemškega zaničevanja pravice in človečnosti, bojevati se naprej, dokler ne bo bodoča civilizacija utemeljena na trdni podlagi človečnosti in pravice ter svobode. — Lloyd George je poslal na Glasgower Herald sledeče poročilo: Zadnji up za osrednje države, dobiti vojsko, je sedaj minil. Izvežbanost in junaštvo naše nove armade in marljivost naših municijskih delavcev je skupno z naporom naših hrabrih zaveznikov zagotovil poraz naših sovražnikov. Naj pride konečno zmaga prej ali slej, kolikor more človeški pogled v bodočnost razbrati, pride s korakom usode v velikem zadnjem triumfu. Dolina Clyda ima pravico do deleža na tej zmagi.

V Galiciji ranjeni turški oficirji.

Kološvar, 6. avg. Predvčeraj so vzbujali trije ranjeni turški oficirji, ki so došli na tukajšnjo železniško postajo, veliko pozornost. Bili so v Galiciji ranjeni. Prebivalstvo jih je z vsemi znaki ljubezni obdajalo. Oficirji so pripovedovali, da je bilo z istim vlakom prepeljanih tudi več turških vojakov, ki so bili v drugih krajih spravljani. Ko se jim je doma reklo, da gredo v tujo deželo, so najprej mislili, da bo to Verdun. Na prevozu skoz Bolgarijo so jih povsod z radostjo pozdravljali. Ko so potem prišli na Ogrsko in na Rusko, so se veselili, da stojijo Rusom nasproti.

Rusi plenijo v Bukovini.

Dunaj. Iz vojno-časnikarskega stana se poroča: V Bukovini plenijo v prostoru pri Stulpikanih ruske poizvedovalne čete noč in dan. Iz občine Ostra so Rusi odgnali 78 ovc, 4000 goved

in kakih 2000 ovc, ki so bile v gozdovih. Dne 16. julija so Rusi opleni rimsko-katoliškega župnika Berny in mu grozili, da ga ustrelé. Od ruskih nasilstev je prizadeto predvsem prebivalstvo romunske narodnosti.

Italijanske čete plenijo.

Dunaj. Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: Dejanja vandalizma in pustošenja s strani italijanskih čet. Neprestana povelja I. italijanskega armadnega poveljništva ter uradni in poluradni italijanski razglasi so opetovano dolžili c. in kr. armado barbaričnega vojskovanja in vedno naglašali, kako vzorno se italijanske čete obnašajo tudi v sovražni deželi. Interesanten dokaz vzornega vojskovanja Italijanov daje ta-le vpljeni ukaz I. italijanskega armadnega poveljništva: Protokol št. 9935 z dne 10. novembra 1915. Predmet: Dejanja vandalizma in ropanja. Tretjemu in petemu armadnemu poveljništvu. Vrhovno armadno vodstvo opozarja zopet na potrebo prepovedati dejanja vandalizma in ropa s strani naših čet v zasedenih pokrajinah. V bodoče je vsakokrat, če je treba zasesti mesta ali vasi v sovražni deželi, pravočasno poprej skrbeti, da se take težke nerednosti ne ponove. Da se to prepreči, za to morajo sodelovati pri višjih poveljništvih postavljene sekcije karabinerjev. Podpis: Armadni poveljnik R. Brusati.

Tudi Joffre tolaži.

Rotterdam, 8. avg. Po pariških poročilih je izjavil Joffre ameriškim časnikarjem o vojnem položaju: Naši sovražniki so že svoje zadnje rezerve vpoklicali. Ni več v njihovi moči, kakor prej, postavljati svoje rezerve iz kraja v drug kraj. Moja naloga ni, odgovoriti na vprašanje, kako dolgo bo trajala vojska. Mogoče še tedne, mogoče tudi krajsje, najbrž pa bo konec, še predno bodo naši sovražniki konečno izčrpani. Ta izčrpanost bo brez dvoma nastopila. Sovražnik ve ravnotako kot mi, da smo došli do prevrata v vojski. Petmesečni odpor Francozov pri Verdunu je nemški načrt izjalovil in tehtnico v naše dobro nagnil.

„Deutschland“ odplula.

„Corriere della sera“ poroča iz Londona o odhodu „Deutschland“ iz Amerike: „Deutschland“ je vozila zelo hitro do meje teritorialnih voda. Spremljala jo je ena ameriška križarka in dve torpedovki. Tri milje od obrežja se je „Deutschland“ ustavila; moštvo je zapelo na krovu „Deutschland“, Deutschland über alles; nato so klicali „Hoch“, ladja se je nato potopila in izginila. Kapitan König je rekel, predno je odpotoval iz Baltimore, da upa pripluti še ta mesec v Bremen in da bo vozil skozi Kanal, če ga tudi stražijo Angleži. „Deutschland“ ima na krovu poleg kavčuka in nikeljna tudi tritisoč steklenic piva za moštvo. „Nieuwe Rotterdamse Courant“ javlja, da je spremljalo več zasebnih jaht „Deutschland“. „Newyork Herald“ javlja, da je „Deutschland“ srečno odpotovala. Iz Norfolk se brzojavlja: Gosta megle onemogočuje zasledovanje.

Romunija.

Sofija. Poluradni list „Echo de Bolgare“ poroča na podlagi nekega bukarškega poročila sledeče: V Bukarešti so se duhovi pomirili. Vesti o mobilizacijah se dementirajo in tudi orožnih vaj ni. Iz Rusije došla municija je malenkostna prikazen in romunska vlada vztraja nadalje na svojem stališču nevtralitete.

Preko Budimpešte poročajo: Novi francoski poslanik v Bukarešti grof Saint Anlaire je prinesel v Bukarešto pozitivne predloge četverostrazuma, ter zahteval, da jih romunska vlada sprejme ali pa odkloni, ker si hoče biti četverozveza glede Romunije definitivno na jasnem. St. Anlaire se je mudil pred svojim pohodom mesec dni v Petrogradu, kjer je bila sestavljena pogodba za posredovanje Romunije. To pogodbo, ki vsebuje izredno ugodne pogoje za Romunijo, je predložil francoski poslanik Bratianu ter zahteval, da jo podpiše. Romunska vlada tega ni storila in sicer v popolnem sporazumu med kraljem in Bratianom. Opozicijski voditelji so sedaj zahtevali novo avdijenco pri kralju, kateremu hočejo še enkrat sporočiti, da smatrajo soudeležbo Romunije v sedanji vojski za potrebno.

Politični pregled.

Moderni Madjari.

Ogrski naučni minister Jankovich je uvedel politično važno reformo: Po ogrskih gimnazijah se bodo v bodoče namesto grščine poučevali jeziki ogrskih narodnosti, romunsko, srbsko in slovaško. Mogoče bodo pri nas Madjarom sčasoma le sledili,

vsaj tako daleč, da bodo povsod po naših ljudskih šolah na Slovenskem začeli poučevati v slovenskem jeziku.

Vojni cilji Francije.

Pariški „Tems“ je priobčil ob obletnici vojne članek, v katerem poudarja, da si je francoski narod sicer svest končnega triumfa, da pa mora neprestano delovati za dosegajo najvišjih ciljev in se zlasti ne sme dati zapeljati od trenutnih uspehov. Bodoči mir bo moral imeti značaj sankcije in varstva. Pogodba, ki jo bomo podpisali l. 1917. ne bo običajna mirovna pogodba. Pravi se, da bo šlo za to, izdreti Nemčiji zobe. To je res, Nemčija, ki bi bila premagana, pa vendar sposobna pripravljati in voditi novo vojno, bi bila prokletstvo za zaveznike in sramota za njihove mrtve junake. Francozi morajo zaupati in vztrajati. Narod divjakov moramo za dolgo potolči na tla, da bodo sinovi Francije obvarovani zopetnih takih preizkušenj. Aliiranci hočejo iti do konca. Napad nemških cepelinov na London bo ojačil voljo angleškega naroda. Rusi se bodo borili do triumfa. Italija bo osvobodila svoje rojake v Trentinu in se za vedno odtegnila vazalski odvisnosti od Avstrije. Mi Francozi hočemo zopet osvoboditi pokrajine, ki so nam bile iztrgane, in nas za dolgo zasigurati proti napadom opasnega sosedu.

Grof Bobrinski poljedelski minister.

Član državnega sveta grof Bobrinski je bil imenovan za poljedelskega ministra.

Ruski car o miru.

Londoni listi poročajo, da se je ruski car izrazil: „Povdarjam, da ne bom sklenil miru, dokler se nahaja le še en sovražnik na ruskih tleh.“ Iz tega bi se dalo sklepati, da je vojni cilj Rusije postal mnogo skromnejši, ker car ni govoril več o zmagi in tudi ne o tem, da bo sklepal mir le skupno s svojimi zavezniki.

Poljaki dobe samoupravo?

„Dziennik Narodowy“, ki izhaja v Piotrkovu, poroča iz Varšave z dovoljenjem cenzure, da se govori tam, da se v najkrajšem času reši poljsko vprašanje. Guverner v Vloclavu je odgovoril neki osebi, ki je hotela imeti predavanje, sledeče: Preložite predavanje za dva tedna, tedaj ne bode rabili več mojega dovoljenja. — Poljaki dobe samoupravo. Druga guvernerjeva izjava pa pravi, da bo centralna uprava čez dva tedna v poljskih rokah. Policijskemu šefu, ki je prosil za dopust, je rekel, naj se vrne še pred 20. avgustom, ker se bodo takrat dogodile važne reči. Vsa Varšava je vsled teh izjav kakor elektrizirana.

K usmrtilvi Casementa.

London. (Kor. ur.) V uradnem poročilu, ki je bil objavljen po usmrtilvi Casementa, se glasi: Vlada je po obravnavi dobila v roke dokaze, da je Casement z nemško vlado sklenil pogodbo, ki je izrecno določala, da naj bi se irska brigada, ki si jo je prizadeval sestaviti Casement iz ujetnikov, porabila proti Egiptu.

Ženam in dekletom.

Svetovna vojska, kako si predrugačila svet! Nehalo se je mirno življenje, popustili smo svoja opravila, sledili klicu našega sivolaslega vladarja; štiriindvajset mesecev se bojujejo hrabri sinovi domovine, možje in mladeniči, z zatajevanjem prenašajo vse napore in muke, telesne in duševne, z zavestjo, da branijo svoje drage ostale doma.

Doma ostali, žene in dekleta, tudi Vi imate boj doma, ki ni malega pomena. Oskrbujete naše domove res s trudom, pa ne brez uspeha. Ali ne pozabite tudi, da imate dolžnost, braniti čast in ponos naš. Kako bridko je, če mož po dolgih mesecih hrepenenja dobi dopust, da vidi ženo in svoje otroke, pa se na lastne oči prepriča: žena, ki mu je pred oltarjem slovesno obljubila zvestobo, jo je prelomila v času, ko je bil on mogoče vsak trenutek v smrtni nevarnosti. To so muke, ki vse telesne niso nič proti tem. Mogoče stori mož v svojem obupu dejanje, ki omadežuje celo življenje ali se vrne nazaj s strtim srcem.

Dekleta, ostanite trdna v tem resnem času. Pride čas, ko se bo razlegal po naši dragi domovini glas: „Mir!“ Vrnili se bomo nazaj. To bodo dnevi veselja, da še takih na zemlji ni bilo. Tvoj zaročenec bo prišel; ali bo za tebe ta čas vesel, ali mu boš mogla pogledati jasno v obraz, bolj bodeš se pred njim skrivala. Od tebe je odvisno. In kaj bi sicer on občutil! Bil je stokrat v smrtni nevarnosti. Božja roka ga je varovala, sedaj se je vrnil in bi nehote vzkliznil: Vojska, nisi mi vzela življenja, ali izgubil sem najdražje, kar sem imel.

Žene in dekleta, vse moči je treba zastaviti, da se ne zanese slab glas o nas ven preko naših mej. Srčne pozdrave Vam pošilja topničar D. F.

Fellerjev blagodišeči, krepilni, bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z zn.

„ELSA-FLUID“ odpravi GLAVOBOL.

12 steklenic franko 6 kron. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško). Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

Dnevne vesti.

Po smrti odlikovan. Cesar je podelil † g. Jožefu Fabijanu, župniku pri Sv. Luciji, ki ga je usmrtila laška granata, viteški križec Franc Josipovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca.

Odlikovanje. Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne kolajne je dobil zdravnik dr. A. Kraigher.

Č. g. vojni kurat Marko Krajnc je obolel. Na njegovo mesto je k 87. pešpolku vpoklican č. g. Anton Peršuh, prej kaplan v Dolu na Spod. Štajerskem.

Volčje jagode je jedla Melita Kirsch, 4 leta stara hčerka nekega uradnika v Celovcu. Prepeljali so jo v deželno bolnišnico.

Samomor. V neki celovski rezervni bolnišnici nahajajoči se bolni infanterist Dominik Santalesa iz Istre, ki je bil na fronti, se je dne 8. ponoči obesil na telegrafnem drogju na Bismarckovem trgu. Zdravnik je konstatiral hysterijo.

Lep dar za koroški vojni invalidni zaklad. Gospod višji štabni zdravnik dr. Franc Müller je pred nedavnim oddal deželni komisiji za oskrbo vračajočih se bojevnikov na Koroškem hranilno knjižico z vlogo 1550 K 11 vin. Ta znesek je zbirka prostovoljnih darov častnikov, gospá-strežnic in moštva rezervne bolnišnice št. 1 po gospe dr. Edit Felfernig in gospodu poročniku računskem vodji Feliksu vitezu pl. Pistor in bi se bil moral porabiti kot podporni darovi rezervno bolnišnico št. 1 zapuščajočih vojni invalidov, ki so koroški deželani. Težave, ki so se pokazale za tako razdeljevanje, so napolile nabiralca v sporazumu z več darovalci, da sta dala ta znesek na razpolago deželni komisiji za oskrbo vračajočih se bojevnikov, s prošnjo, da se znesek uporabi v prej označenem smislu. V seji, ki se je vršila v pondeljek, dne 31. julija pri deželni vladi za delavni odsek deželne komisije, je predsednik, g. dvorni svetnik Henriquez, porabil priložnost, da je za ta lep dar izrekel v imenu komisije najtoplejšo zahvalo. Delavni odsek je nato sklenil, uporabiti dar po namenu darovateljev; vojnim invalidom iz Koroške, ki se bodo po ozdravljenju in strokovni izobrazbi vrnili zopet v civilno življenje, se bo vročila pomožna podpora.

Oddaja gumija s koles. Glasom ministrske odredbe z dne 20. julija 1916, drž. zak. št. 225, se mora oddati v vojne namene od 21. julija obstoječi in pozneje došli gumi s koles (zunanja ter notranja gumijeva cev in popolni gumijev obod — porabljen in nov) za vsako vrsto vozov izvzemši takih za otroške vozičke, vozičke za bolnike in bicikle. Na Koroškem bivajoči posestniki in hranitelji takih reči morajo odposlati iste do 10. avgusta 1916 na prejemni urad, c. in kr. avtomobilni nadomestni depó v Gradcu, WienerstraÙe št. 68, po pošti ali po železnici. Reči morajo biti zavite in morajo imeti natančen naslov ter priložen seznam o oddanih zavutih rečeh, ki ga mora sestaviti odpošiljatelj. Drug enak seznam naj se pošlje notranjemu ministrstvu. Po 10. avgustu dobljeni kolesni gumij je zaenkrat do nadaljnjega ukrenitbe naznaniti le c. kr. notranjemu ministrstvu. Vposlani material se bo v Gradcu cenil in odpošiljatelju poslal en izvod cenitvenega zapisnika. Cenilno vrednost ter stroške za zavoj in prevoz bo izplačala intendantca c. in kr. vojaškega poveljstva v Gradcu. V ostalem se opozarja na besedilo ministerialne odredbe in na razglase političnih okrajnih oblasti.

Poraba krompirja. Koliko krompirja (repice) se sme pokrmiti, določi notranje ministrstvo. Uporaba krompirja za izdelovanje špirta v obrtnih žganjarnah je prepovedana. Njihova uporaba za škrob (šterko) je uravnana s predpisi o največjih

množinah. Občine, ki bodo potrebovale od drugod krompirja, morajo to naznaniti. Za podlago velja lanska potreba. Prestopki te odredbe se kaznujejo z globami do 5000 K ali zaporom do šest mesecev.

Italijanska imena za hrvatske kraje in otoke v Dalmaciji se odpravijo. Z Dunaja se poroča: Merodajni činitelji so, upoštevajoč hrvatski značaj Dalmacije in dosedanje krivico, zapovedali, da se morajo kraji in otoki odslej imenovati s svojim pravim imenom, t. j. kakor jih imenujejo Hrvati. Italijanska imena se smejo samo še dva meseca poleg hrvatskih pisati v oklepajih. Tako je prav! Isto pričakujemo za slovensko in hrvatsko Primorsko!

Podpolkovnik Izidor Hrašovec 17. pešpolka bil je nedavno odlikovan z redom železne krone 3. razreda z vojno dekoracijo. Taisti se je odpeljal kot zapovednik 1. maršbataljona 24. avg. 1914 iz Ljubljane. Kmalu po njegovem odhodu raznašala se je vest, da je storil smrt na bojišču. V uradnem seznamu je bil naveden med mrtvimi častniki. Gotovo je le bilo, da se je nahajal dne 31. avg. v hudi bitki pri Premislanyh v Galiciji, da je bil opetovano od krogel zadet in je padel; vrnil se ni več. O njegovi daljni usodi se pozneje nič več ni izvedelo; le pred nekaterimi tedni se je pa slučajno našlo njegovo truplo v čisto samotni gomili. Podpolkovnik Hrašovec je služil od leta 1884., bil je 52 let star in je zapustil ženo (rojeno Homan iz Radoljice) in 18-letnega sina. Začel in dovršil je svoje vojaško službovanje v 17. pešpolku, vmes je bil malo časa pri 16. (Belovar) in 78. pešpolku (Osijek). Že iz začetka kot uvrščen kadet moral je v Hercegovino in je služil tam na črnogorski meji v Trebinji 4 leta. Veleresna je bila že doba ob začetku njegovega službovanja, še resnejša pa ob koncu njegovega življenja. Pri svojih tovariših in pri moštvu bil je priljubljen; poznali so ga povsod kot resnega, pa pravičnega predstojnika. Bil je sin pred nekaterimi leti v Gradcu umrlega upokojenega okrajnega sodnika g. Franca Hrašovca. Še na potu v Galicijo se je Ljubljani brzojavno zahvalil za lepo slovo, ki ga je priredilo mesto njegovemu bataljonu pri odhodu. Čast njegovemu spominu!

Pismo iz Trsta.

Dragi „Mir“! Veseli me, da si mi tako zvest in mi prinašaš novice vsako soboto in mnogokrat te moram celo tovarišu na nemško prestaviti; ta moj tovariš poišče vsako tvojo številko pri vseh vojaških oddelkih in te nese potem v bolnišnico k ranjenim tovarišem. Ker veliko je slovenskih trpinov in malo slovenskega berila, zato si pa jako priljubljen. Zdaj ni več tako, kakor je včasih bilo, ko so te zmerjali in nas zraven. Dobro delo bi storili koroški domačini, ko bi naročali svojim vojakom „Mir“, posebno pa ranjencem, ker dolgo že traja vojna, in za marsikaterega tudi trpljenje. Prepričani ste lahko, da novice iz domače dežele in domačega kraja jako dobro denejo vojaku; veliko jih je, ki jim nihče nič ne piše. Če po naključju dobe kak časopis, je strašno veselje. — Novic ti nimam sporočiti; tukaj v Trstu je prav po koroško. Če prideš na trg, po ulicah kakor v gostilnah, povsod slišiš slovensko kramljanje. Napisi so italijanski, pa mnogo teh je sedaj z blatom zamazanih. Ljudstvo ubožnih slojev nosi po letu Adamove črevlje, po zimi jih pa slišiš v lesenih podplatih. Neka druga vrsta ljudi pa nosi tako visoke napetnike, da so za tri moje; kjer se bogati ošabnež napihuje, tamkaj pa ubožstvo milo zdihuje. Kupil sem par novih črevljev za 24 kron, en par pa sem hotel pustiti popraviti, pa bi bil štel 26 kron. Ko sem nesel krojaču v delo eno bluzo in hlače — nekaj je moral pridjati zraven in pa gumbe — je znesel račun 117 kron; dobro, da mi za sebe ni treba kupovati obleke. — Z nemščino se v Trstu zelo malo opravi, vendar pa najdeš tudi nemške gostilne, in ena najbolj obiskanih je taka-le: gostilničar iz Pliberka, žena iz Bovca, natakar iz Celovca in kuharica iz Št. Vida ob Glini. — V fronto malokdaj pridem; zadnje nedeljo pa sem bil in sicer tam, kjer smo lani 22. avgusta obhajali žeganje. Bilo je pa tako, da ko smo se nastanili na nekem kamenitem robu in ležali po kamenju, nam je vihar vedno odnašal naše šotore in dež nas je potem večkrat pošteno oplaknil, povrh pa so nam Italijani venomer pošiljali kako štruco za 28 do 30 cm. Stotnik je poiskal neko dolinico, kjer je bil star vinograd; opoldne smo odmarširali tja in si postavili taborišče. Zvečer smo pač bili veseli bolj mehkih postelj. Gotovo bi bili kmalu vsi zasmrcali, da ne bi bili Kranjci v sosednem šotoru začeli peti litanij „Marija, k tebi uboge reve, mi zapuščeni vpijemo“, in kmalu je vse pelo, vsak v svojem jeziku, dokler ni bilo dano povelje za spat. Potem pa je vse utihnilo

in kmalu tudi vse spalo. Nekaj čez eno uro pa privihra italijansko zračno brodogradnjo prav nizko in ravno čez nas. Ne daleč proč je vrglo 12 bomb, a brez vsake škode. Spali smo zopet naprej, in kako sladko! Malo čez polnoč se vlije ploha, in zbudili smo se šele, ko je nastopila voda do kolena. Vse je bilo mokro. Držali smo svoje tornistre in puške, in konec je bilo spanja in žeganja. Morali smo iti višje na breg in ondi čakati jutra. V nedeljo nato sem odpotoval.

Občudovanja vredno je tukaj slovensko ljudstvo; že davno so zdrobljene vse šipe, pa vendar ne beži, ampak obdeluje polje. Ko jamejo žvižgati granate, se stisnejo ljudje v kako luknjo. Včeraj je bil ubit en civilist. Bežal je ravno v tisto luknjo, kamor je priletela granata.

Kamor pride, pride. Lansko leto sem videl staro, sključeno ženo, beračico, ki je vedno hodila po cesti, kjer se nobeno živo bitje ni smelo pokazati razun kolesarjev, ki pa smo po bliskovito vozili. V eni roki palico, v drugi pa rožni venec je napol glasno molila in počasi stopicala naprej. Pri vojaških kuhinjah je prosila jedi, in bila tudi z vsem zadovoljna. Nekoč jo najdem pred nekim taboriščem, kamor nihče ni smel, celo vojaki samo službeno. Mlad Dalmatince na straži je ne pusti noter. Milo ga je prosila, da gre samo po kruh, a vojak je seveda ne pusti. Ko jo zapazijo znotraj vojaki, ji prinese četovodja celo štrugo in pol kruha, drugi istotako in tretji, eden pa ji da celo mošnjček, ki ga je našel, s celim zneskom, nekaj nad eno krono. Solze so mi prišle v oči, ko se je zahvaljevala: Bog vam povrni, Bog vas varuj in Mati božja, bom za vas molila, in podala se je na cesto ter se še mnogokrat obrnila in zahvaljevala. Na gosto je nasul Italijan granat okoli tistega taborišča, pa taborišče je še danes nezadeto. — Nekako s silo smo se držali Slovenci na svetu, vojska pa je pokazala, da so Slovenci. Veliko Slovencev je odlikovanih, vse nas hvali, Italijani pa imajo pred nami velik respekt. Na svidenje! Jurij Gözellt.

Plaćam najvišje cene za vso raztrgano, brezvredno

obleko in volnino

raztrgane nogavice, volnene prte, čepice in joplče, odpadke od krojačev, šivilj, tapetnikov in strojnih pletil. Vreče vseh velikosti, tudi Koroške naj se navse množine opranih slovljo na uradno dovoljeno trgovino s starinami v Celovcu 9., Spengergasse 7. Dohod iz Pavličeve ulice. Na hišno številko 7 dobro paziti. Po pošti sprejem samo pošiljatve od 5 kg višje. Denar sledi takoj. Za odraslene in otroke dober zašček po hitrem nabiranju takih reši.

Sladkor za čebele.

„Slovensko čebelarstvo društvo za Koroško“ naznanja cenjenim vodstvom podružnic in direktnim članom zaradi neobdačenega sladkorja to-le:

Že od spomladi sem se vršijo tozadevna pogajanja z merodajnimi ministrstvi in med njimi. Čeravno je bilo enkrat malo upanja, moremo danes sporočiti, da nam je sladkor skoro zagotovljen. Mogoče je vsekako, da ga ne dobimo toliko, kakor bi želeli. Pa če bi ga tudi nič ne dobili, bi društvenega vodstva ne zadela nobena krivda, kajti storilo in stori se vse, kar je v človeški moči. Danes je torej stanje v zadevi to: utemeljeno upanje, a čiste gotovosti še ni.

Pripraviti pa moramo vse, da bo šla akcija takoj po dovoljenju hitro od rok. Cenjena vodstva podružnic so zato naprošena, da že zdaj sestavijo sezname prosilcev in število njih panjev ter zberejo morda ob enem tudi denar, opiraje se na ceno, kakor je bila prej (z voznino vred). To vse naj se shrani do definitivnega naznanila ondi in se naj še le po naznanilu (tedaj pa takoj!) pošlje, ker računati se mora z današnjimi težkocami radi vreč ali žakljev, v tovarni in na železnici in se zato na zamudne ne bo moglo čakati.

Ker torej ni znano, ali dobimo ves zaproseni sladkor, naj naznani vsak: koliko ga želi najmanj in koliko največ.

Ker danes sestava zgoraj imenovanega seznama ne bo mogoča drugače, kakor pa da bo šel kdo od čebelnjaka do čebelnjaka (od člana

do člana), bo morda umestno, da se zbere obenem tudi članarina in zavarovalnina za prihodnje leto (1917). To pa naj se shrani ondi do meseca decembra in pošlje še le tedaj s sezname udov za l. 1917. vred. Z denarji za sladkor naj se članarina nikakor ne pošilja.

Sladkor je namenjen samo udom. Pristop je mogoč tudi še zdaj in je plačati udnino in zavarovalnino (vkup 3 krone 60 vin.) za celo leto. Naslov: Jos. Jekl, vod. šole, pošta Galicija na Koroškem.

Raznoterosti.

Amerikanski časnikar o carju. Ameriški časnikar Wittney je priobčil v mesečniku „Fraser's Magazin“ članek, v katerem popisuje svoje vtise, ki jih je dobil v glavnem ruskem stanu. O carju piše med drugim: „Car me je sprejel sredi štaba visokih častnikov. Opravljal je tedaj baje najvišje poveljstvo. To vam ni bil poveljnik, ki podpiše vse, kar mu predložijo generali, ampak poveljnik, ki je dajal večkrat svoja lastna navodila, o katerih se je razpravljalo, ali ustrezajo potrebam časa. Višji poveljniki so zagotavljali poročevalca, da ima car malo pravega strateškega daru in da so njegovi nasveti večkrat bolj za defenzivo kakor za ofenzivo. Vojaška izobrazba carjeva je popolna. On sam polaga velik pomen na vojaško izobrazbo častniškega zbora. Car se zna pokazati popularnega. Rad se pomenkuje z vojaki. Strelcem sibirskega polka, ki so se bojevali na Poljskem, je car sam pripisoval pozdrav na pismih, ki so jih vojaki pošiljali domov. Pri ruskem umikanju lanskega leta je ostalo od enega polka samo 14 mož in pa podčastnik. Car je imenoval podčastnika za polkovnika, a ostalim vojakom je podelil častniško dostojanstvo. Car je jako praznoveren. Večkrat je zadržal izvršitev vojaške akcije, ako se mu je ponoči kaj slabega sanjalo. Car veruje v vampirje in toži, da ga tndi podnevi mučijo s prikaznimi. Takega dne je apatičen in na vprašanja ne odgovarja. Nekoč je obiskal bolnika in je bil priča vojakove smrtne borbe. Ta je planil iz postelje k carju in se krčevito oprijel njegovega plašča. Le z naporom ga je bilo mogoče odstraniti od carjeve osebe. Dasi je bil to le slučaj, je car imel to za slabo znamenje in od one dobe ne hodi več po bolnicah.

Kardinal o vojski. Kardinal-nadškof v Kölnu je pozval otroke svoje škofije, da pridno molijo za mir. V pastirskem pismu toži o vojni revščini in odgovarja na vprašanje o vojnih vzrokih z besedami: „Vojska je huda kazen, ki jo pripušča Bog čez ljudi, ker je toliko ljudi z grehom žalilo Boga.“ Pravi tudi, da je vojska „huda preskušnja tudi za dobre in nedolžne“. Kardinal dostavlja: „Pa morda me hočete vprašati: Saj smo to storili in vojska je še ostala in mir ni prišel. Imate prav, ljubi otroci! Pa sedaj vprašam jaz vas: Zakaj pa še ni miru? Vam bom povedal: Ker

vsi še nismo dovolj ali še ne dovolj dobro molili; in ker pravičnemu svetemu Bogu še ni dovolj zadoščeno zavoljo veliko grehov, ki se povzročili vojsko; in ker Bog vidi, da ljudje še ne zaslužijo, da se vojska neha in pride mir. Zato moramo vsi, tudi vi, otroci, še pridnejše moliti in pravično jezo božjo potolažiti.“

Požar v Valoni. (Kor. ur.) Laškim listom se poroča iz Barija: Pred nekaj dnevi je izbruhnil v Valoni v Albaniji velikanski požar, ki je uničil 130 skladišč blaga. Škoda znaša več milijonov.

Boleče nede masiramo in obvezemo s Fellerjevim bolečine tolažečim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. „Elsa-fluid“. 12 steklenic pošlje franko za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško). Od mnogo zdravnikov priporočeno. Daleč čez stotisoč zahvalnih pisem. Naj bi bilo vedno pri hiši. (sa)

Organist išče službe. V prostem času bi tudi delal. Več pove iz prijaznosti upravištvo lista „Mir“ št. 32.

Daj nam mir, Gospod!

Enoglasna pesem s harmonijem ali orglami. Partitura 35 h pri skladatelju A. Kosi, šolski ravnatelj, Središče, Štaj. (V znamkah!) Istotako se dobi pri njem „Nab. ljudske pesmi“ I. in II., znižana cena à 80 h.

Vzamem večje ali manjše posestvo v najem. Franc Ribnikar pd. Blatnik št. 23, p. Svetnavas v Rožni dolini, Koroško.

Ali ste že pridobili „Miru“ - - novega naročnika? - -

Zopet sem tu!

Dokler bo kaj zaloge, pošiljam kanafase, cefir, modrotisk itd. v ostankih.

Ostanke 20 metrov za 44 kron ali „ 40 „ „ 86 „ franko. Od ostankov se ne pošiljajo vzorci.

Jaroslav Marek

tkalnica in razpošiljalnica v Bystrem pri Novem Mestu n. Met. (Češko).

Hočete biti od svojega

REVMATIZMA

korenito ozdravljeni!

Na tisoče že ozdravljenih!

Bolečine v členih in sklepih, otekli udje, pohabljenе roke in noge, pikanje, bodenje, nategovanje v raznih delih telesa, celo oslabeledost oči so posledice revmatične in protinove bolezni.

Za ozdravljenje Vam ponujam naravni izdelek!

Nobenega splošnega sredstva, ampak zdravilo, kakor je nudi bolnemu človeštvu dobra mati narava.

Vsakemu brezplačno za poskušnjo.

Pišite mi takoj, pošljem Vam svoje sredstvo in svoj poučen spis zastonj. Boste moj hvaležen pristaš.

Ekspedicija operne lekarne, Budimpešta, VI. odd. 253.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

urađuje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.